

møder, som man ved Grundloven havde tænkt sig optagne i den i § 83 bebudede Dissenterlov, men at der ved Betragtningen af det Troessamfund, hvorom der her er Tale, og den hele Stilling, det indtager, ogsaa med Hensyn til Medlemmernes Antal og Variigheden af dets Bestaaen, og ved Betragtningen af den Frihed, hvoraf det, saavel som alle andre afvigende Troessamfund, med Hensyn til alle de væsentligste Rettigheder er i Besiddelse, ikke er nogen som helst gyldig Grund for Rigsdagen til at behandle en saadan anteciperet Dissenterlov.

Sammerich: Der er i Thinget fremkommet en saadan Mængde smaa Lovforslag — ligesom om man her med Hensyn til det Særegne vilde tage Dyrskning for den Forslagsret, man har mistet med Hensyn til det Fælleles — at man kunde blive ugunstig stemt mod nye Forslag og være tilbøielig til at standse dem. Paa hvorvidt dette skulde være rigtigt, skal jeg dog for Diebliffet ikke indlade mig, men derimod blot gjøre opmærksom paa, at det i alt Fald er et interessant og høist vigtigt Spørgsmaal, der her er bragt paa Bane. Det angaaer Grundlovens 7de Afsnit, og, saavidt jeg mindes, er der tidligere i en lignende Retting, nemlig vedkommende Dissenterne, kun fremkommet eet Lovforslag til Behandling her paa Rigsdagen, det bekjendte spandetske. Det maa være det Offentlige om at gjøre at kunne udøve en Control med alle de mange forskjellige Secter, Partier og smaa Samsfund, der ere opstaaede, efterat vi have faaet Religionsfrihed, og derfor har Staten

ogsaa i dette 7de Afsnit tilbudt saadanne Samsfund visse Fordele, naar de ville melde sig til Anerkjendelse. Der er for det Første tilbudt den almindelige Fordeel, der kan ligge i en officiel Anerkjendelse; vel har man talt Noget, og det tildeels med Føie, mod det Officielle, men det er dog ret mærkeligt, at naar det kommer til et saadant Forslag om en lille officiel Anerkjendelse, have Vedkommende Intet derimod og sætte endog Priis derpaa. Der næst tilbydes der en særlig Anerkjendelse af visse gudstjenstlige Handlinger, hvilket nærmere er gjennemgaaet af den høitærede Cultusminister, og endelig bliver der, hvad jeg troer hidtil ikke er berørt, tilstaaet Troessamfund, der blive anerkjendte, at deres Medlemmer, ifølge Grundlovens § 82, ere frie for at svare de Afgifter til Skolevæsenet, som de ellers maatte svare. Disse Fordele ere da ingenlunde saa ringe eller ubetydelige, men Staten maatte ogsaa tilbyde Noget for at kunne føre Control. Det forekommer mig, at Vigtigheden af, hvad Grundlovens § 81 siger, at „Intet maa læres eller foretages, som strider mod Sædelighed eller den offentlige Orden“, ikke hidtil er fremhævet i Discussionen, og jeg skal derfor gjøre det. Saalange et Samsfund gaar omkring i det Skulte, saalange det ikke træder frem med en aaben Bekjendelse af sin Forsatning og Tro, saalange kan der foregaae overordentlig Meget, som strider mod den offentlige Orden og Sædelighed, uden at Staten kan paatale det; det vil sige, den kan nok paatale det i det Enkelte, men ikke i det Hele, med Hensyn til vedkommende Troessamsfund's Forsatning.

Rettelser i Justitsministerens Foredrag:

Nr. 86 Sp. 1355 L. 17 f. n. „Forligsmæglingen i Norge var“, læs: „ikke var“.

87 Sp. 1373 L. 17 f. n. „10 Dommere“, læs: „9 Dommere.“

93 Sp. 1466 L. 5—8 f. o. „thi ligesom Ordet Dyrplageri allerede har Hjemstedsret i Loven, saaledes er det ogsaa optaget i Befolkningens Bevidsthed“, læs: „thi ligesom Ordet Dyrplageri allerede har Hjemstedsret i Sproget, saaledes er Begrebet Dyrplageri ogsaa optaget i Befolkningens Bevidsthed.“